

סובייטיות בנמלים מצריים, וסירוי ביון לאורך החופים הישראליים הדרומיים, מחוץ לתחומי המים הטריטוריאליים של ישראל, נשמרו האניות הרוסיות מלמלא כל תפקיד במלחמה. אולם פתה, כך טוענים הפרשנים המעי רביים, אחרי שהרוסים מפעילים בגלוי את מערכת ההגנה הנגד-מטוסית של המצרים בעומק מצרים, אין כל סיבה שהם לא יכללו גם את אוניות הצי שלהם במערכת הגנה זו.

מ-60 אניות הצי הסובייטי בימי-התיכון, קרוב ל-40 אינן אניות מלחמה ממש, אלה הן אניות-עזר, טרפדות ומפינות טילי ים-ים. אולם בצי זה נמצאות גם 15-20 אניות מלחמה ממש, משחתות וסירות. כולן הן מהסוגים החדשים ביותר של הצי הסובייטי וכולן מחומשות בטילים נגד מטוסים מ-דגם גואה. טילים מדגם גואה הם האבי-טיפוס של טילי הסאט-3. למעשה זה אותו טיל עצמו בעל אותן תכונות.

דינמיה חדשה לגמרי

תוצאה מכך יכולים למעשה הסובייטיים לספק למצרים בסיסים ניידים בים של טילי סאט-3, העלולים - במיקרה שה סובייטים יחליטו על כך - לפעול נגד מטוסים ישראליים הטסים מעל הים-התיכון באיזור הצפוני של התעלה או באיזור הדלתה של הנילוס.

מובן שהפעלתם של טילים אלה מעל גבי אוניות הנמצאות בלב-ים, אינה יעילה כמו הפעלתם מבסיסים על גבי הקרקע. אולם, סבורים משיקים, בשל א-יכולתם להקים את בסיסי הטילים החדשים שלהם קרוב לקו החזית, עלולים הרוסים להשתמש באוניות הצי שלהם, אם המצב יחייב זאת.

אם אמנם ייווצר מצב כזה, בו יכניסו ה-סובייטים את אוניות צי הים התיכון שלהם למערכת ההגנה האנטי-אווירית, המצרית, על-לולות להיות למצב זה כמה השלכות.

מיפגש עם

אוניות נושאות

דגל רוסיה?

שעתו אמר שר-הביטחון דיין כי למ-רות אירצונו של ישראל לפגוע ברוסים הנמצאים במצרים, לא יחס צה"ל לתקוף בסיסי טילים, והיו אשר יהיו אלה שיפעילו אותם. לא כן יהיה המצב אם יצטרפו אר-ניות הטילים הרוסיות למערכת. כי בעוד ש בתקופת בסיס טילים על הקרקע ניתן היה לומר כי המטוסים אינם יכולים להבחין מי מפעיל את הטילים, תעמוד ישראל בפני דילמה אם לתקוף אוניה הנושאת דגל רוסיה, כאשר זו תפתח באש.

קשה להאמין כי הרוסים אומנם יעמדו את ישראל במבחן כזה. פירושו של דבר יהיה הפרת הסטטוס-קו במאזן הכוחות בי מורח-התיכון, דבר שיהייב תגובה או נקיטת עמדה אמריקאית ברורה.

אולם בצורה זו או אחרת אין זה בלתי נמנע כי אחרי שהציבו את אנשי סיקור-הטילים שלהם במצרים, לא יחסו הרוסים במיקרה הצורך להפעיל גם את הצי הים-תיכוני שלהם לעזרת מצרים.

סכנה

חדשה

מצד הים

אין ספק שבעיקרו נועד הצי הים-תיכוני הני הרוסי המוגבר להות גורם מרתיע באפשרויות של פריצת מלחמה חדשה בין הערבים לישראל, ספק אם אחד הצדדים ה-לוחמים יוכל התעלם בהערכת המצב שלו מנוכחותו של צי זה, שבחזאי לא ישראלי אוישי ולא יעמוד מהצד כפי שאירע במלחמת ששת-הימים, כשנפתח אוניותיו וכוח האש שלהם בים התיכון היה מצומצם ומוגבל. זהו גורם המבשר למעשה פתיחת חזית חדשה עבור ישראל, מצד הים - החזית ה-מערבית.

במדינה

העם

נוקאאוט

מוחץ

לשלום

השלום במיוחד-התיכון דמה השבוע למת-אגרף בזירה שנלחץ לפינה, ספג שם נוק-אאוט מידי יריבו, אך גם אחרי שהוכה והופל אל הקרשים המשיך לספוג מהל-מות מידי יריבו.

שני הצדדים, הערבים וישראל, המשיכו להנחית מכות-מוות לכל סיכוי של שלום, אפילו כשצל של סיכוי כזה לא נראה כי אופק.

במצרים יום עבד אל-נאצר מיתקפה חד-שה של צבאו לאורך התעלה ביבשה ובי-אוויר. שוב חזרו הימים של הפגזות אר-טילריה ממושכות, של פשיטות, מארבים וצליפות מגדה אל גדה. משני הצדדים נפלו קורבנות מיותרים על מיוזב מלחמת ה-תשה ההדדית. היה ברור כי מיתקפה זו תוליד מיתקפת נגד שבעיקבותיה יבואו עוד ועוד התקפות, משני הצדדים, ללא כל תכלית וללא מטרה. הקזת הדם ההדדית נעשתה בקצב מלא.

חוקיות מטורפת. בישראל עשתה ממשלת גולדה מאיר את כל המאמצים ה-אפשריים למחות מעצמה כל צל של חשד בדבר שאיפת שלום.

בעוד מנחם בגין נושא השבוע נאום תוקפני נגד מבקשי השלום ובעוד הניצים בממשלה מחדדים מקוריהם לקראת ה-תערות נוספת על היונים, עשתה הממשלה שוב צעד שנועד לקומם את הפלסטינים

נכבדי חברון בכנס החירום החוקיות המטורפת של הממשלה

דיעות

אתגר ותגובה

ארנולד טינבי הוא אחד מגאוני הדור - היסטוריון שחיבר יצירה מונומנטלית, חוב-קת זרועות מאז שחר דברי-הימים, לדעתו, ההיסטוריה כולה היא שרשרת של אחרים ותגובות, כשכל תגובה כבר נושאת בחובה את האתגר הבא. ואוי לחברה שאינה מוצאת תגובה מתאימה לאתגר חדש.

לפני שנתיים פנה אליו הרברט מייסון, פרופסור אמריקאי שהגה את הרעיון לפרסם ספר שיכיל מחקרים ומסות של הוגי-דעות ישראלים וערביים, זה בצד זה, ודבריהם של כמה מומחים עולמיים. מייסון הציע לי-טינבי להשתתף.

השיב ההיסטוריון הקשיש: "אשמח להע-לות על הנייר כמה הירחורים בלתי-רשמיים, כתורמתי לספר. לא אכתוב כדי לתמוך בי אחד הצדדים - אם כן, כיווע לך, אני

שנשארו בשטחים המוחזקים, ודווקא את צלולי-הדעת ומבקשי הפתרונות שבהם.

אחרי שהמושל הצבאי הודיע לראש עיר-יית חברון, השייך ג'עברי, על סגירת 3000 דונאם מצפון לעיר חברון לשם מיקום יחידת צה"ל במקום, אי-אפשר היה להש-תחר מהרושם, למרות כל ההכחות, כי הדבר נעשה כהחלטה להקמת הקריה העי-רונית הישראלית בחברון.

כנס החירום של עשרות ניכבדי הר-חברון שנערך בתגובה על צו הסגירה הח-ליט לפעול בדרכים חוקיות כדי להסיר את רוע הגזירה.

ספק אם החלטה זו יש בה כדי להמשיך את קיום השקט השורר לאחרונה בהר תב-רון. ממשלת ישראל, בחוקיות מטורפת שרק לה פיתרונים לפישרה, ממשיכה לע-שות הכל כדי להציג את עצמה כשוחרת סינור ולספק לפלסטינים סיבות נוספות להתקומם נגדה.

התחיל הויכוח על ה"נוסיגה"

משאל-ת-הריכוז בסכנה

בה. גולדה תאכל חצץ." הכטיח אחד מראשי היונים. דיון זה, שיבוא כהקדמה לדיון הכללי במרכז המפלגה, יקבע ללא ספק את ההנחיות שתיתן מפלגת העבודה לראש-הממשלה.

● במפגש מתגבשת הדיעה, שאסור להתפשר ולוותר. הלחץ מלמטה של צעירי השומר-הצעיר המתמרדים בהנהגה הקשישה, דוחף לא במעט את מאיר יערי וחבריו. על כן לא ינחו לפרשה זה, אך ייתכן שייעזרו לגולדה נוסח פשרני, שיספק את האמריקאים ויתקבל גם על דעת הניצים.

● הדתיים גם הם מפולגים, אולם הסי-כוי הסביר יותר הוא שיושפעו מעמדתו של מנהיגם שר-הינים חיים משה שפירא, ייתכן שלקראת ההכרעה בממשלה, ישוב כבר שפירא לישיבות.

● הליבראליים העצמאיים יצדדו, גם הם לאחר ויכוח פנימי חריף, במתן ההצעה המבוקשת על-ידי סיסקו.

● גח"ל תדבר בשני קולות. קולו הת-קיף של מנחם בגין, נגד כל הצהרה על נכונות לנסיגה, וקולם המטושטש של הליבראליים. הם יטענו, כי כל עוד אין סיכוי ממשי להסכם קרוב עם המצרים, לא ינקטו קו שיהיה בו כדי לפלג את המפלגה. ייתכן שווקא עמדה זו - בצירוף ההנאה שיש משיבה בממשלה - תמתן גם את עמדת חרות, וזו תסכים לנסח פשרה. עד אז ימשיכו בגין ואנשיו להשמיע איו-מים על פירוק ממשלת הליכוד, וההסקת מסקנות אם יוחלטו החלטות מטויימות.

גולדה מאיר, הרגישה מאוד להלכי-הרוח במפלגתה, ואשר סקרי דעת הקהל הזהירו אותה מפני פער-אמינות בינה לבין הציבור בעניין השלום. תיזוהר מנקיטת עמדה עקשנית מדי, שלא יהיה ממנה מנוס. ובינתיים תמשיך ממשלת-הליכוד להתנדנ-בין איומי פילוג לבין ממציי פיוס. הסיכוי הסביר: הממשלה לא תתפרק בינתיים, תק-בל נוסחת-פשרה שתוצע כפי הנראה על-ידי אבא אבן.

גולדה בעיני המערב*

שהוזמנו לשעה עשר בבוקר, הוזהרו שהי-שיבה עלולה להימשך זמן רב. לא נקבעה שעת-סיום, ונאמר למשתתפים כי ייתכן שיצטרכו לאכול ארוחת-צהריים תוך הישני-קאריקטורה שהופיעה בניו-יורק טיימס.

לחץ האמריקאי הרציני על ישראל לא החל עריון. מה שגיווף סיסקו הפ-עיל, בעת ביקורו בארץ לפני שבועיים, היה רק מבוא למערכת-הלחץ. הוא דרש בסך הכל הצהרה על נכונות לנסיגה.

בין מוסקבה לואשינגטון הגיע השלב, שבו צד זורש מהצד השני מעשה ממ-שי מהלקוח שלו. הרוסים הודיעו: "הבו לנו הצהרה ישראלית על נכונות לנסיגה - ואנו נביא ממצרים נכונות לשלום."

ברור, כי הצהרות אלה - אם אומנם יינתנו - אין פירושו הסכם ישראלי-ערבי. אבל כרגע הן ניראות לאמריקאים כנקודת-רוצא לכל הסכם אפשרי. ללא הצהרת יש-ראל על נסיגה, סבור סיסקו, לא תהיה כל התקדמות.

ברגע זה עומדת גולדה בכל כוחה בצד הניצים (ראה מסגרת בעמוד 17). אבל שלא כבפרשות אחרות - כגון התנחלויות, הש-קעות בשטחים, הקמת הקריה בחברון - לא די בהחלטתה של גולדה כדי להסיר את העניין מעל הפרק. היונים עירערו על החלטת גולדה, התכוננו לקרב ולהכרעה.

חזית זו, קשה למתוח קו מוגדר. קשה לקבוע שמיפלגה מטויימת נימ-צאת כולה במחנה היונים או במחנה ה-מספחים. אבל ראשית ההתמרדות איפשרה לערוך השבוע מאזן-כוחות ראשוני:

● במערך המשיכה, קבוצת ספירי ל-התגבש, על אף היעדרו של שר-האוצר. ח"כ אברהם עופר חתר בעקשנות למעמד שיש מוקד מחנה היונים, הפליג בפולמוס נגד גולדה מאיר. אבא אבן חזר והרגיש שיש צורך להפיס את האמריקאים, הציע כדרכו פשרה מילולית שתספק את שני ה-צדדים. אבל ייתכן ש"יקבל דם". כהגדרת אחד מראשי קבוצה זו, יגאל אלון החל גם הוא מפלרטט עם הקבוצה, חותר לעמדת-ביניים, ניפגש כמה פעמים עם ספירי החולה. המצב יוכה לליניון ראשון ביום שבת הקרוב, כאשר תתכנס מוכירות מעיי לי-שיבה סגורה בבית ברל. חברי המוכירות.